

Sygn. akt IX Ca 565/15

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodnicząca:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SSO Agnieszka Żegarska, SSO Krystyna Skiepmo,
Protokolant:	prac. sąd. Magdalena Kufel

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2015 r. w Olsztynie na rozprawie,

sprawy z wniosku T. M.,

z udziałem Z. M.,

o podział majątku wspólnego,

na skutek apelacji uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego w Bartoszycach VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim z dnia 26 marca 2015 r., sygn. akt VI Ns 232/14

p o s t a n a w i a :

I. zmienić zaskarżone postanowienie w punktach 3 i 5 w ten sposób, że:

- w punkcie 3 ustalić, że uczestnik dodatkowo ponad kwotę ustaloną w punkcie 2, poniósł nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości 16.500 zł (szesnaście tysięcy pięćset złotych) i oddalić wniosek w tym zakresie w pozostałej części,

- zasądzoną w punkcie 5 kwotę 59.252,07 zł tytułem dopłaty obniżyć do kwoty 51.002,07 zł (pięćdziesiąt jeden tysięcy dwa złote siedem groszy) płatnej w trzech ratach po 17.000,69 zł (siedemnaście tysięcy złotych sześćdziesiąt dziewięć groszy) na warunkach tam wskazanych;

II. oddalić apelację w pozostałej części;

III. ustalić, że wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty postępowania

za instancję odwoławczą związane ze swym udziałem w sprawie.

Sygn. akt IX Ca 565/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni T. M. wniosła o ustalenie, że w skład majątku wspólnego z uczestnikiem Z. M. wchodzi prawo odrębnej własności lokalu mieszkalnego numer (...) o powierzchni 61,70 m², położonego w L. przy ul. (...) wraz z przynależnym do tego lokalu udziałem w wysokości (...) w prawie własności części wspólnych budynku i urządzeń służących do wspólnego użytku oraz we współwłasności gruntu, na którym budynek jest posadowiony o wartości 165.000 zł i przyznanie opisanego składnika majątkowego uczestnikowi z obowiązkiem spłaty.

Uczestnik Z. M. wniosł o przyznanie jemu prawa do lokalu bez obowiązku spłaty na rzecz wnioskodawczyni, a także o ustalenie, że w okresie od czerwca 2010 r. do października 2014 r. poniósł nakłady na rzecz wspólną i zobowiązanie wnioskodawczyni do zwrotu kwoty 14.202,22 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia odpowiedzi na wniosek.

W uzasadnieniu wskazał, że prawo odrębnej własności lokalu zostało w całości nabyte ze środków stanowiących jego majątek odrębny, co uzasadnia brak obowiązku spłaty na rzecz wnioskodawczyni. Domagał się ponadto uwzględnienia we wzajemnych rozliczeniach ruchomości stanowiących majątek wspólny, zabranych przez T. M. oraz oszczędności, które wnioskodawczyni odkładała w czasie trwania małżeństwa na odrębnych rachunkach, a których część została przeznaczona przez nią na kupno w dniu 11 czerwca 2014 r. lokalu mieszkalnego numer (...) przy ul. (...) w L..

Postanowieniem z dnia 26 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w Bartoszycach VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim ustalił, że w skład majątku wspólnego T. M. i Z. M., wchodzi: prawo odrębnej własności lokalu mieszkalnego numer (...) o powierzchni 66,90 m², położonego w L. przy ul. (...) wraz z przynależnym do tego lokalu udziałem w wysokości (...) w prawie własności części wspólnych budynku i urządzeń służących do wspólnego użytku oraz we współwłasności gruntu, na którym budynek jest posadowiony, o wartości 165.000 zł oraz ruchomości wymienione w postanowieniu Sądu Rejonowego w punkcie 1 postanowienia w podpunktach od b do jj. W punkcie 2 postanowienia Sąd ustalił, że uczestnik poniósł nakłady na rzecz wspólną po ustaniu wspólności majątkowej w wysokości 16.765,86 zł, natomiast w punkcie 3 oddalił w pozostałym zakresie wniosek uczestnika o rozliczenie nakładów. W kolejnym punkcie dokonał podziału majątku wspólnego poprzez przyznanie poszczególnych składników tego majątku wnioskodawczyni i uczestnikowi. W punkcie 5 postanowienia zasądzono od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 59.252,07 zł tytułem dopłaty, płatną w 3 ratach w wysokości po 19.750,69 zł każda, płatnych co 8 miesięcy począwszy od daty uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności. W ostatnim punkcie orzeczenia stwierdzono, że koszty postępowania wnioskodawczyni oraz uczestnik ponoszą każde stosownie do swojego udziału w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawczyni oraz uczestnik pozostawali w związku małżeńskim od 16 kwietnia 1983 r. do dnia 27 maja 2010 r. W dniu 6 stycznia 1988 r. uczestnikowi jako głównemu lokatorowi przydzielono na zasadzie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu lokal mieszkalny numer (...) położony w L. przy ul. (...), należący do zasobów Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L.. Wkład mieszkaniowy (wstępny) w wysokości 263.800 zł przed denominacją został wpłacony na rachunek Spółdzielni w dniu 2 grudnia 1987 r. Został obliczony jako 10 % wartości mieszkania. Pochodził z likwidacji księżeczki mieszkaniowej uczestnika. Księżeczka została założona w 1975 r., a wkład w wysokości 36.000 zł sprzed denominacji darowali uczestnikowi jego rodzice.

W dniu 28 lutego 1989 r. Bank (...) przekazał na konto Spółdzielni korektę premii gwarancyjnej w wysokości 65.263 zł sprzed denominacji. Kwota ta została przeznaczona na poczet przyszłego czynszu. W dniu 6 grudnia 1990 r., po ostatecznym rozliczeniu zadania inwestycyjnego, Spółdzielnia ustaliła wkład mieszkaniowy na 296.300 zł przed denominacją. Brakującą jego część w wysokości 32.500 zł sprzed denominacji przekięgowano z premii gwarancyjnej zaliczonej wcześniej na przyszły czynsz.

W dniu 7 grudnia 2009 r. wnioskodawczyni i uczestnik zawarli ze Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w L. umowę ustanowienia odrębnej własności opisanego wyżej lokalu i przeniesienia jego własności na rzecz wnioskodawczyni i uczestnika. Dla lokalu została założona księga wieczysta. Wartość prawa do lokalu obecnie ustalono na 165.000 zł. Sąd ustalił także skład majątku wspólnego w postaci ruchomości zgromadzonych w trakcie trwania związku małżeńskiego.

Ponadto Sąd ustalił wysokość nakładów uczestnika na poczet opłat za używanie lokalu i media z nim związane.

Sąd Rejonowy ustalił także, że wnioskodawczyni posiadała w Banku (...) S.A. rachunek oszczędnościowy, saldo na dzień 27 maja 2010r. wynosiło 32.000 zł. Jeszcze przed rozwiązaniem małżeństwa wnioskodawczyni wyjeżdżała zagranicę w celach zarobkowych. W dniu 11 czerwca 2014r. wnioskodawczyni nabyła lokal mieszkalny przy ulicy (...) w L. wraz z przynależnościami za cenę 123.000 zł.

Odwołując się do przepisów o podziale majątku wspólnego oraz zasad rozliczania nakładów Sąd wskazał na okoliczności sporne i niesporne w sprawie, stanowiące źródło poczynionych ustaleń. Określając wartość nieruchomości oraz skład i wartość majątku ruchomego Sąd oparł się na zgodnych oświadczeniach wnioskodawczyni i uczestnika postępowania.

Podkreślił, że żądanie uczestnika odstąpienia od obciążenia go obowiązkiem spłaty na rzecz wnioskodawczyni, gdyż prawo odrębnej własności lokalu zostało w całości nabyte ze środków stanowiących jego majątek odrębny, było nie tylko niesłuszne, ale i sprzeczne ze sformułowaną w odpowiedzi na wniosek propozycją podziału. Uczestnik domagał się bowiem, by prawo do lokalu zaliczyć do majątku wspólnego. Do majątku odrębnego uczestnika należała co najwyżej kwota 36.000 zł sprzed denominacji. Kwota ta stanowiła niewielką część wymaganego wkładu mieszkaniowego, ten zaś stanowił zaledwie 10% wartości mieszkania.

Sąd Rejonowy podkreślił, że żądanie rozliczenia nakładów musi być sformułowane jednoznacznie, a uczestnik postępowania musi wyraźnie określić jego podstawę faktyczną i wysokość. Żądanie w tej materii powinno być zatem zgłoszone na piśmie, o czym świadczy przywołanie art. 187 k.p.c. Uczestnik opisanych wyżej żądań nie zgłosił.

Dodatkowo za niezasadne uznano żądanie uczestnika, by uwzględnić we wzajemnych rozliczeniach opłaty za gaz, usunięcie nieczystości, telewizję kablową, zaliczki na poczet opłat za zimną wodę i za podgrzanie wody. Opłaty te są związane z użytkowaniem lokalu. Mając powyższe na uwadze, Sąd przyjął, że uczestnik może domagać się co najwyżej rozliczenia nakładów na opłaty związane z użytkowaniem lokalu, które miały charakter stały, które obejmowały koszty zarządu nieruchomością wspólną i fakt korzystania lub nie z mieszkania nie miał wpływu na obowiązek ich poniesienia. Do uzasadnionych nakładów uczestnika Sąd zaliczył kwotę 16.765,86 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że wartość całego majątku wyniosła 203.470 zł. Udziały byłych małżonków w majątku wspólnym były równe, więc każdemu z nich powinna przyspaść kwota 101.735 zł. Wnioskodawczyni otrzymała przedmioty majątkowe o wartości 34.100 zł, nakłady uczestnika na majątek wspólny po ustaniu wspólności majątkowej wyniosły 16.765,86 zł, stąd wysokość należnej wnioskodawczyni spłaty wyniosła 59.252,07 zł.

Na podstawie art. 212 § 3 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. w zw. z art. 46 k.r.i o. Sąd rozłożył świadczenie na raty, mając na uwadze sytuację materialną uczestnika.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył apelacją uczestnik postępowania w części dotyczącej oddalenia wniosku o rozliczenie dalszych nakładów oraz wysokości spłaty przysługującej wnioskodawczyni, tj. co do punktów 3 i 5, zarzucając:

1. błędne przyjęcie przez Sąd w stanie faktycznym sprawy, że do majątku odrębnego uczestnika należała co najwyżej kwota 36.000 zł sprzed denominacji, czyli suma darowana uczestnikowi przez jego rodziców, gdy tymczasem kwotą tą jest kwota 165.000 zł jako wartość spornego lokalu;
2. błędną wykładnię art. 31 § 2 pkt 2 k.r.i o. poprzez przyjęcie przez Sąd, że kwota 227.800 zł jako waloryzacja wkładu na lokatorskie spółdzielcze prawo do lokalu w wysokości 36.000 zł oraz premia gwarancyjna w wysokości 65.263 zł stanowią dochód jaki przyniósł majątek odrębny i należą do majątku wspólnego stron, gdy tymczasem kwoty te stanowiły majątek odrębny uczestnika;

3. naruszenie art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że uczestnik nie złożył wniosku o rozliczenie nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny, gdy tymczasem taki wniosek został przez uczestnika złożony;

4. naruszenie art. 321 § 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że Sąd w niniejszej sprawie był związany stanowiskiem uczestnika, nie mógł orzekać o rozliczeniu nakładów z majątku odrębnego uczestnika na majątek wspólny, gdy tymczasem, z uwagi na wniosek uczestnika, Sąd mógł orzekać o rozliczeniu nakładów z majątku odrębnego uczestnika na majątek wspólny stron;

5. niezastosowanie art. 130 § 1 k.p.c. w związku z art. 567 § 1 i 3 k.p.c. i art. 686 k.p.c. poprzez niewezwanie uczestnika do skonkretyzowania wniosku o rozliczenie nakładów z majątku odrębnego uczestnika na majątek wspólny stron i nieorzekaniu o tym przez Sąd, jeżeli miał wątpliwości co do poprawności złożenia takiego wniosku.

Mając na uwadze powyższe zarzuty uczestnik wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez ustalenie, że uczestnik poniósł nakłady z majątku odrębnego (obecnie osobistego) na prawo własności lokalu mieszkalnego objętego wnioskiem w kwocie 165.000 zł oraz o zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kwoty 14.202,22 zł tytułem dopłaty, płatną w dwóch ratach w wysokości po 7.101,11 zł każda, płatnych co osiem miesięcy, począwszy od daty uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności. Ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. Wniósł o zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja uczestnika została uwzględniona w części.

Do majątku wspólnego byłych małżonków i do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego o dziale spadku. Zasadniczo podział majątku objętego uprzednio wspólnością majątkową może zostać dokonany w drodze podziału fizycznego, ewentualnie z odpowiednimi dopłatami, w drodze przyznania poszczególnych przedmiotów jednemu z podmiotów, ze spłatą dla współuprawnionego, czy też w końcu przez sprzedaż przedmiotów wchodzących w skład majątku wspólnego i podział sumy uzyskanej proporcjonalnie do wielkości udziałów przysługujących poszczególnym osobom.

Mając na uwadze przepisy dotyczące podziału majątku objętego współwłasnością, w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I Instancji prawidłowo ustalił skład majątku podlegającego podziałowi z uwzględnieniem wyżej powołanych regulacji. Sąd I Instancji ustalił skład i wartość majątku z uwzględnieniem zasady, że w toku postępowania o podział majątku wspólnego podziałem objęte są składniki majątku wspólnego należące do niego w dacie ustania wspólności, a istniejące w chwili dokonania działu (tak uchwała SN z 19.05.1989 r., III CZP 52/89, OSNC 1990/4-5/60).

Należy zaznaczyć, że wartość majątku nie była kwestionowana. Również rozstrzygnięcie w zakresie sposobu podziału było prawidłowe, a dodatkowo opierało się na zgodnych stanowiskach byłych małżonków.

Celem podziału majątku wspólnego, którego dokonuje między innymi Sąd w myśl powołanych przepisów, jest zniesienie wspólności majątkowej pomiędzy byłymi małżonkami, tak by każdy z nich mógł otrzymać odpowiednią, materialną wartość tego co stanowiło ich majątek wspólny, a dokładniej wkład tego co każdy z nich „wniósł” do tego majątku. Chodzi tu nie tyle o składniki majątku osobistego wniesione do wspólnego, ale o ten nakład własnych starań dzięki któremu zgromadzono majątek wspólny.

Małżeński ustrój majątkowy zakłada, że wspólnym majątkiem małżonków staje się to, co małżonkowie nabędą w czasie trwania wspólności, majątek zaś, jaki każde z małżonków zgromadziło przed jej powstaniem oraz przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności, ale ze szczególnych źródeł lub o szczególnym charakterze jak np.

darowizny, spadki, należą wyłącznie do tego małżonka. W związku z powyższym decydujący o zaliczeniu przedmiotów majątkowych do majątku wspólnego małżonków jest czas nabycia tych przedmiotów.

Ogólnie przyjmuje się, że nakład starań małżonków w zgromadzeniu majątku wspólnego jest równy. To przekłada się na ustaloną w art. 43 k.r.o. regułę równych udziałów w majątku wspólnym. Odstępstwo od powyższego, ustawodawca przewidział tylko wówczas gdy wystąpiły ważne przyczyny, a stopień przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego był różny, co zostało uregulowane w art. 43 § 2 k.r.o.

Podział majątku przy równych udziałach byłych małżonków może jednak niekiedy prowadzić do sytuacji, że wartość poszczególnych dóbr wchodzących w skład majątku wspólnego, a przyznanych w toku podziału nie będzie równa dla każdego z nich, wymagać będzie stosownych dopłat. Będzie to miało miejsce między innymi, gdy niezbędne okaże się rozliczenie nakładów jakie jedno z małżonków poczyniło ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny, co reguluje art. 45 k.r.o.

Apelacja uczestnika zasadniczo opierała się na zakwestionowaniu stanowiska Sądu Rejonowego o nie rozliczeniu wszystkich zgłoszonych przez uczestnika nakładów z powodu braku formalnego wniosku w tym zakresie. W ocenie Sądu Okręgowego stanowisko Sądu Rejonowego było jednak nieuzasadnione. Sąd odwoławczy oczywiście podziela pogląd, że wniosek w zakresie rozliczenia nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny powinien zostać zgłoszony w toku postępowania przed Sądem I instancji z uwagi na brak uprawnienia sądu do działania z urzędu. Niemniej jednak Sąd nie jest zwolniony z oceny całego zgłoszonego żądania wniosku w postępowaniu nieprocesowym, w tym uwzględnienia argumentacji uzasadniającej stanowisko strony.

Uczestnik postępowania wnosił o przyznanie mu zasadniczego składnika majątku wspólnego - prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego - bez obowiązku spłat na rzecz wnioskodawczyni i podnosił, że lokal został nabyty ze środków stanowiących jego majątek osobisty. Takie stanowisko należało pochylić jako wnioskowanie o uwzględnienie jego nakładów z majątku osobistego na powstanie majątku wspólnego, zwłaszcza że postępowanie dowodowe prowadzone częściowo z inicjatywy uczestnika zmierzało do wykazania, że to za jego środki strony nabyły już w trakcie trwania związku małżeńskiego prawo do lokalu.

Stąd należało uznać, że wniosek w omawianym zakresie został zgłoszony, a w konsekwencji powinien zostać rozpoznany merytorycznie. Przyjmując nawet że wniosek nie zawierał dostatecznie precyzyjnego określenia nakładu, to braki w tym zakresie Sąd Rejonowy powinien usunąć w sposób określony w art. 130 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. /zob. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 lipca 2012 r., II CSK 660/11, *legalis* 544293/

Przechodząc do zasadności wniosku należy wskazać, że na tle art. 45 k.r.o. ugruntowały się w poglądy, że nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny należy rozliczyć w ten sposób, iż trzeba ustalić stosunek ułamkowy (procentowy) ich wartości do wartości nabywanego składnika majątkowego w chwili nabycia i tą relację "przenieść" na chwilę dokonywania podziału dorobku /zob. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1980 r., III CZP 46/80, OSNCP 1981, nr 11, poz. 206, z dnia 17 kwietnia 1989 r., III CZP 31/89, "Biuletyn SN" 1989, nr 4, s. 12, oraz z dnia 5 października 1990 r., III CZP 55/90, OSNCP/.

Innymi słowy, wartość nakładu z majątku odrębnego jednego z małżonków na ich majątek wspólny, polegającego na wpłacie dokonanej przez tego małżonka na wkład mieszkaniowy związany ze spółdzielczym prawem do lokalu, odpowiada w chwili podziału tego majątku takiej części wartości spółdzielczego prawa do lokalu, jaką część stanowiła ta wpłata w stosunku do całego wkładu mieszkaniowego wpłaconego przez małżonków, od zgromadzenia którego uzależniony był przydział mieszkania / tak Sąd Najwyższy w Uchwale z dnia 5 października 1990 r., III CZP 55/90, *legalis* 27077/.

Przez "majątek wspólny" należy bowiem rozumieć przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (art. 31 k.r.o.). Decydujący o zaliczeniu przedmiotów majątkowych do majątku wspólnego małżonków jest bowiem czas nabycia tych przedmiotów. Nakład, jakiego rozliczenia domaga się uczestnik dotyczy nabycia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego,

a nie prawa własności lokalu. Nakład bowiem przybrał formę wkładu mieszkaniowego uzyskanego z książeczki mieszkaniowej należącej do uczestnika. To ten konkretnie składnik majątku stanowił jego majątek osobisty, dzięki któremu strony nabyły prawo spółdzielcze lokatorskie, przekształcone w okresie późniejszym w prawo własności. Zatem rozliczeniu podlega ów nakład odpowiadający wartości prawa nabywanego to jest z dnia 2 grudnia 1987 r.

Zatem należało uwzględnić dowód w postaci informacji uzyskanych ze Spółdzielni Mieszkaniowej, w której byli małżonkowie nabywali prawo do lokalu, z których wynika, że wkład mieszkaniowy uzyskany ze środków z książeczki mieszkaniowej należącej do uczestnika w wysokości 263.800 zł przed denominacją stanowił 10% wartości mieszkania. Taka wysokość stanowiła zatem podstawę ustalenia nakładu z majątku osobistego uczestnika na majątek wspólny. Przyrównując tę wartość do wartości składnika majątku, którego ów nakład dotyczył, to jest aktualnej wartości mieszkania, nakład należało określić na 16.500 zł. Nie jest tak jak twierdzi uczestnik, że jego nakład stanowi całą wartość lokalu mieszkalnego. Jego nakłady nie pozwoliły na nabycie całego składnika majątkowego jakim jest aktualnie prawo własności lokalu. Nakład ten pokrył jedynie wkład mieszkaniowy, a w wyniku dalszych czynności faktycznych i prawnych dokonywanych przez obojga małżonków oraz z ich majątku wspólnego nabyto ostatecznie prawo istniejące aktualnie. Niewątpliwie posiadanie przez uczestnika książeczki stanowiło przyczynek do powstania zasadniczego składnika majątku, jednakże wkład na książeczce nie stanowił równowartości nabytego prawa.

Nie mogą przy tym ostać się twierdzenia uczestnika o konieczności uznania także uzyskanych premii gwarancyjnych z książeczki jako jego majątku osobistego.

Ugruntowanym jest stanowisko wyrażone w orzecznictwie, że nie można uznać za nakład w rozumieniu art. 45 § 1 k.r.o. środków uzyskanych z tytułu premii gwarancyjnej i odsetek uzyskanych po likwidacji książeczki mieszkaniowej. Stosownie bowiem do art. 32 § 2 pkt 2 k.r.o. dorobek małżonków stanowią w szczególności dochody z odrębnego majątku każdego z nich. W konsekwencji do uczestnika należy tylko kapitał z książeczki, natomiast pożytki w postaci odsetek od wkładu jak i premii gwarancyjnej stanowią majątek wspólny, stanowiący dochód, a nie nakład osobisty / por. wyrok Sądu Najwyższego z 09.04.1997 r., III CKU 10/97, OSNC 1997/9/132, postanowienie Sądu Najwyższego z 22.12.1970 r., III CRN 399/70, LEX nr 6842/.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że co do zasady powyższe akceptowane przez Sąd Okręgowy stanowisko powinno doprowadzić do uznania, że zmianie ulec powinno także orzeczenie o składzie majątku wspólnego – jego wartości, a w konsekwencji i wysokości spłaty na rzecz wnioskodawczynie. Premia gwarancyjna i odsetki zwiększały bowiem jej udział w majątku wspólnym w zakresie jego wartości. Niemniej jednak, wnioskodawczynie reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika przyznała, że rozliczenie nakładu uczestnika na majątek wspólny powinno dotyczyć kwoty 16.500 zł, jako 10% wartości nabytego prawa do lokalu.

Dlatego Sąd meriti przyrównał wartość procentową nakładu uczestnika z majątku osobistego do wartości lokalu mieszkalnego, bowiem jako taki składnik w chwili podziału istnieje, a został nabyty poprzez owy nakład. Określając tę wartość na 16.500 zł. orzeczenie Sądu Rejonowego wymagało zmiany w punkcie 3 w którym oddalono wniosek w omówionym zakresie.

W konsekwencji zmianie uległo także rozstrzygnięcie dotyczące wysokości obciążającej uczestnika spłaty. Przy równych udziałach w majątku wspólnym, po uwzględnieniu poczynionych nakładów z majątków osobistych łączna kwota należna wnioskodawczynie tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym wyniosła 51.002,07 z, na którą składały się kwota 101.735 zł z tytułu 1/2 udziału w całości majątku wspólnym, pomniejszona o wartość składników przyznanych wnioskodawczynie to jest o 34.100 zł, pomniejszona o połowę nakładów poczynionych przez uczestnika to jest o łączną kwotę 16.632,93 zł (8.382,93 zł ustalona przez Sąd Rejonowy + 8.250 zł jako 1/2 z kwoty 16.500 zł). Kwota wskazana wyżej została określona poprzez zmianę punktu 5 postanowienia Sądu Rejonowego, po zastosowaniu przepisów art. 212 § 1 k.c. w związku z art. 1035 k.p.c. i 45 i 46 k.r.o.

Splata zasądzonej kwoty została określona analogicznie jak uczynił to Sąd Rejonowy. Warunki spłaty zasadniczo nie były kwestionowane, a ponadto odpowiadają warunkom i możliwościom finansowym obojga zainteresowanych w sprawie.

Podsumowując zaskarżone orzeczenie zostało zmienione w omówionym wyżej kierunku. Potwierdziły się częściowo zarzuty apelacyjne w tej części w jakiej kwestionowały niezasadne nieuwzględnienie wniosku o rozliczenie nakładu z książeczki mieszkaniowej uczestnika. Apelacja w tej części została uwzględniona na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. W pozostałym zakresie jako niezasadna została oddalona na mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z ogólną zasadą rozstrzygnięcia o kosztach w postępowaniu nieprocesowym.